

ISSN 2091-5187

СЕРВИС

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ЖУРНАЛ

№4/1

2024

СЕРВИС

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЖУРНАЛ 2024 йил, 4/1-сони

Муассис: Самарқанд иқтисодиёт ва сервис ин ститутути

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2008 йил 31 декабрда
0561-рақам билан рўйхатга олинган.

ЎзР ОАК Риёсатининг 19.03.2017 й., 239/5-сонли қарори билан эътироф этилган

**Тахририят ижодий
жамоаси:**

Бош муҳаррир:

и.ф.д., проф. М.Э.Пўлатов

Бош муҳаррир

ўринбосари:

и.ф.н., проф. Д.Х.Асланова

Масъул котиб:

и.ф.д., проф. М.Қ.Пардаев

Муҳаррирлар:

и.ф.д., доцент Ф.А.Сафаров

PhD, доцент И.М.Пардаева

А.Х.Мингбоев

Техник муҳаррир:

и.ф.н., проф. А.Н.Холиқулов

Корректор:

PhD, доц. С.А.Бабаназарова

Саҳифаловчи:

PhD Х.Н.Очилова

1 йилда 4 маротаба

чоп этилади.

Ўзбекистон худудида

тарқатилади.

Тахририят манзили:

140100, Самарқанд шаҳар,

Амир Темур кўчаси, 9-уй,

тел.: +998(66)233-28-38,

+998(97)913-74-40

факс: +998(366)231-12-53

эл.почта:

samisiservis@mail.ru

Тахририят кенгаши раиси:

М.Э.Пўлатов – Самарқанд иқтисодиёт ва сервис
институту ректори, и.ф.д., профессор

Тахририят кенгаши раиси ўринбосари:

Д.Х.Асланова – СамИСИ илмий ишлар ва
инновациялар бўйича проректори, и.ф.н., профессор

Тахрир кенгаши аъзолари:

Б.А.Бегалов – Ўзбекистон Республикаси Президенти
хузуридаги Статистика агентлиги директори, и.ф.д.,
профессор

М.Қ.Пардаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.К.Ғоибназаров – и.ф.д., профессор.

М.М.Мухаммедов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Д.Р.Зайналов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

О.М.Муртазаев – ТДИУ СФ директори, и.ф.д., проф.

М.Р.Болтабаев – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Р.Х.Эргашев – ҚарМИИ профессори, и.ф.д.

И.С.Тўхлиев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

К.Б.Уразов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Қ.Ж.Мирзаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.И.Исроилов – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Г.М.Шодиева – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.Абдукаримов – СамИСИ профессори, и.ф.н.

Р.Қобилов – Самарқанд вилояти ҳокими ўринбосари

С.Н.Тошназаров – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Р.Н.Нормахматов – СамИСИ профессори, т.ф.д.

А.Бектемиров – СамИСИ профессори, и.ф.д.

О.М.Пардаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

М.Т.Алимова – СамИСИ профессори, и.ф.д.

З.Дж. Адилова – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Ш.О.Қувондиқов – СамИСИ профессори в.б., иқтисод
фанлари доктори

Л.Н.Халикова – СамИСИ профессори, DSc

Ф.А.Сафаров – СамИСИ доценти, DSc

А.М.Каримова – СамИСИ профессори в.б., DSc

Zubayda Ubaydullayevna Shodmanova Xizmat ko'rsatish sohasidagi korxonalarining iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash choralarini o'rganish va takomillashtirish	73
Дурбек Мирзаахмадов Хизмат кўрсатиш корхоналари рақобат устунлигини таъминлаш механизмлари	78
Bobir Xo'jaqul o'g'li Qilichov Xizmat ko'rsatish sohasi bo'lgan sug'urta va turizm korxonalarini samaradorligining qiyosiy tahlili	82
ТУРИЗМ ВА МЕҲМОНХОНА ХЎЖАЛИГИ	
Дилбар Хасановна Асланова, Нигина Тажиевна Юсупова Оценка перспектив создания кластера в туристском секторе экономики Республики Узбекистан	87
Райхона Садриддиновна Амриддинова, Сардор Олимович Рахимов Сотрудничество между туроператорами и гостиницами как залог успешной продажи гостиничных номеров в Узбекистане	94
Farrux Oltinboyevich Husanov Turistik oqimlar va transport masalalarini modellashtirish	98
Suxrob Ramazonovich Bobokalonov Buxoro viloyatida joylashgan Afshona qishlog'ida turizm shaharchasini tashkil etish loyihasini amalga oshirish istiqbollari	102
G'ayrat Soyibovich Raupov Turizm xizmatlarini diversifikatsiyalash jarayonining konseptual modeli va diversifikatsiya matritsasi	110
Shohista Bobobekovna Toyirova O'zbekistonda ekologik turizmning yangi turizm yo'nalishi sifatida rivojlanish tendensiyasi	115
Камилла Бахромовна Суюнова Худудий брендни шакллантириш мақсадида давлат-хусусий шериклик алоқаларини ривожлантириш истиқболлари	119
Latofat Tolibovna Yo'ldosheva Samarqand viloyati turizm sohasining rivojlanish holati va tendensiyalari	123
Матлуба Абдиманабовна Куймуратова Жаҳонда туризмнинг ҳолати ва ривожланиш истиқболлари	127
Kamol Sharifovich Yuldashev Xalqaro tajriba asosida O'zbekistonga mustaqil turistlarni jalb qilishda viza siyosatining ta'siri	132
Азиза Пирмаматовна Махмудова Туризм соҳасини инновацион ривожлантириш йўллари	137
Marjon Komilovna Sharifova Ziyorat turizmini strategik rivojlantirish va tahlil qilish yo'llari	140
КИЧИК БИЗНЕС ВА ОИЛАВИЙ ТАДБИРКОРЛИК	
Умар Худайбердиев Оила муносабатларидаги муаммолар ва уларнинг ечимлари	145
Акрам Одилович Очилов, Жаббор Махмудович Суюнов Критерии оценки деятельности субъектов предпринимательства в регионах	147
Шавкат Собирович Олтаев Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг экспорт салоҳиятини ошириш йўллари	152

2. Аванесова Г.А. Сервисная деятельность: Историческая и современная практика, предпринимательство, менеджмент: учеб. пособие для студентов вузов / Г.А. Аванесова. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 317 с.
3. Пардаев М.Қ. ва бошқалар. Хизмат кўрсатиш, сервис ва туризм соҳаларини ривожлантириш: муаммолар ва уларнинг ечимлари. Ўқув қўлланма. – Т.: «Иқтисод-молия», 2008. - Б. 133.
4. Ватолкина Н. Ш. Методы оценки качества услуг: сравнительная характеристика / Н. Ш. Ватолкина // Russian Journal of Management. – 2016. – Т. 4., № 3. – С. 374-382.
5. Ерофеева А.П. Модернизация системы управления персоналом на предприятиях сферы услуг. Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук. – Великий Новгород: 2014. – С. 141.
6. Управления и организация в сфере услуг: теории и практика»: Service management and Operation – 2-е международ. изд. (пер. с англ. нар. наук ряд. В.В. Кулибановой) / К.Хаксвер, Б.Рендер, Р.С.Рассел, Р.Г.Мердик –спб и.др: Питер бух. 2002. – С. 496.
7. Пардаев М.Қ., Мирзаев Қ.Ж., Пардаев О.М. Хизматлар соҳаси иқтисодиёти. Ўқув қўлланма. - Т.: “ИҚТИСОД-МОЛИЯ”, 2014. - 384 б.
8. Пўлатов М.Э., Мирзаев Қ.Ж., Султонов Ш.А., Шавқиев Э. Глобал иқтисодий ривожланиш (туризм иқтисодиёти). Ўқув қўлланма. Т.: Фан ва технология, 2018. - 296 б.
9. <https://core.ac.uk/download/pdf/72006718.pdf>
10. <https://core.ac.uk/download/pdf/72006718.pdf>

<p>Д.Мирзаахмадов</p> <p>Механизмы обеспечения конкурентных преимуществ предприятий сферы услуг</p> <p>Аннотация: В статье исследованы пути активизации инновационных процессов на предприятиях сферы услуг, обеспечения конкурентных преимуществ за счет успешного использования достоверных источников информации, описаны их основные аспекты, повышения конкурентоспособности предприятия.</p> <p>Ключевые слова: сервисное предприятие, инновационная деятельность, качество услуги, конкурентное преимущество, процесс обслуживания, потребители, конкурентоспособность.</p>	<p>D.Mirzaakhmadov</p> <p>Mechanisms for ensuring competitive advantages of service sector enterprises</p> <p>Abstract: The article examines ways to activate innovation processes in service enterprises, ensure competitive advantages through the successful use of reliable sources of information, describes their main aspects, and increasing the competitiveness of the enterprise.</p> <p>Keywords: service enterprise, innovation, service quality, competitive advantage, service process, consumers, competitiveness.</p>
--	---

Bobir Xo‘jaqul o‘g‘li Qilichov – SamISI, “Menejment” kafedrası assistent-stajyori,

XIZMAT KO‘RSATISH SOHASI BO‘LGAN SUG‘URTA VA TURIZM KORXONALARI SAMARADORLIGINING QIYOSIY TAHLILI

Annotatsiya: Mazkur maqolada xizmat ko‘rsatish sohasi bo‘lgan sug‘urta va turizm korxonaları samaradorligining qiyosiy tahlili o‘tkazilgan. Unda ushbu ikki sohaning iqtisodiy ahamiyati, xizmat ko‘rsatish sifati, mijozlar bilan o‘zaro munosabatlar, texnologiyalardan foydalanish darajasi va bozor talablariga moslashuvchanligi tahlil qilinadi. Shuningdek, samaradorlik ko‘rsatkichlari, masalan, daromadlar dinamikasi, mijozlarni jalb qilish va ushlab qolish ko‘rsatkichlari, innovatsiyalarni joriy etish darajasi va boshqaruv tizimlarining samaradorligi solishtirilgan. Natijada, xizmat ko‘rsatish sohaslarining har biri uchun rivojlantirish imkoniyatlari va istiqbollariga oid xulosalar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: Sug‘urta korxonaları, Turizm sektori, Samaradorlik tahlili, Xizmat ko‘rsatish sifati, Mijoz bilan aloqalar, Innovatsiyalar, Texnologiyalarni qo‘llash, Bozor talablariga moslashuvchanlik.

Kirish: Xizmat ko‘rsatish sohasi bugungi global iqtisodiyotda muhim o‘rin tutadi va uning turli segmentlari, xususan, sug‘urta va turizm sektorlari mamlakatlarning iqtisodiy o‘shida hal qiluvchi ahamiyatga ega. Sug‘urta korxonaları moliyaviy barqarorlikni ta‘minlash va xatarlarni boshqarish orqali iqtisodiyotning boshqa sohaslariga ko‘maklashadi. Turizm sektori esa nafaqat iqtisodiy daromad manbai, balki milliy madaniyat va qadriyatlarini targ‘ib qiluvchi vosita sifatida katta ahamiyatga ega.

Sug'urta va turizm sohalari o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lsa-da, ular o'rtasida o'xshash jihatlar ham mavjud. Ikkala soha ham xizmat ko'rsatish sifati va mijozlar ehtiyojlarini qondirish darajasi orqali o'z samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, raqobatbardoshlikni ta'minlash, texnologiyalarni joriy etish va innovatsion yondashuvlarni qo'llash bu sohalarning rivojlanishida muhim rol o'ynaydi.

Mazkur tadqiqotda sug'urta va turizm korxonalarining samaradorlik ko'rsatkichlari qiyosiy tahlil qilinadi. Bu orqali ularning xizmat ko'rsatish sifati oshirish, bozor talablariga moslashuvchanligini kuchaytirish va mijozlarni jalb qilishda qo'llanilayotgan mexanizmlar o'rganiladi. Shuningdek, ushbu ikki sektorni rivojlantirish bo'yicha mavjud imkoniyatlar va istiqbolli yo'nalishlar aniqlanadi.

Mazmunli qiyosiy tahlil ushbu sohalarning iqtisodiy ahamiyatini yanada oshirish, raqobatbardoshligini kuchaytirish va innovatsion yondashuvlar orqali ularni yangi bosqichga olib chiqish bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili: Sug'urta sohasining samaradorligi O'zbekistonda uzoq yillar davomida muhokama qilinib kelgan. Tahlil qilishda quyidagi adabiyotlar yordam beradi: Turdimov A. *"Sug'urta va risk menejmenti"*: Bu kitobda sug'urta sohasidagi risklarni boshqarish, sug'urta kompaniyalarining samaradorligini oshirish usullari ko'rib chiqiladi. Samaradorlik tahlili asosan risklarni identifikatsiya qilish va ularni samarali boshqarishga asoslangan, bu esa sug'urta kompaniyasining daromadlilikini va rentabelligini oshiradi. Tursunov U. *"Sug'urta tizimini rivojlantirishning iqtisodiy asoslari"*: Ushbu asar O'zbekistonda sug'urta tizimining rivojlanishini iqtisodiy nuqtai nazardan tahlil qiladi. Kitobda sug'urta kompaniyalarining boshqaruv va texnologik samaradorligini oshirish uchun zarur choralar, davlatning roli va xususiy sektorning ahamiyati tahlil qilinadi. G'ulomov S.S., Fayziyev I., Allayorov I. *"Sug'urta ishi"*: Ushbu kitobda sug'urta kompaniyasining iqtisodiy samaradorligi, uning strategiyalari va sug'urta xizmatlarining raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan yondashuvlar keltirilgan. Samaradorlikni o'lchashda bir qator moliyaviy ko'rsatkichlar, shu jumladan, foyda, rentabellik va bozor ulushi kabi omillar ko'rib chiqiladi.

Turizm sohasi ham o'zbek iqtisodiyotida muhim o'rin tutadi. O'zbekiston turizm sanoatining samaradorligini tahlil qilish uchun quyidagi manbalar muhim: Qosimov O., Ismoilov Z. *"Turizm asoslari"*: Bu kitobda turizm sektorining rivojlanishi va xizmat ko'rsatishning samaradorligini oshirish usullari haqida batafsil ma'lumotlar berilgan. Kitobda turizmning ijtimoiy va iqtisodiy ahamiyati, hamda turizm korxonalarini samaradorligini baholashda qo'llaniladigan metodlar, jumladan, xizmat sifati va mijozlar bilan aloqalar tahlili berilgan. Mamatqulov B. *"O'zbekistonda turizmni rivojlantirish strategiyalari"*: Ushbu asar turizm korxonalarining samaradorligini oshirish uchun muhim strategiyalarni o'z ichiga oladi. Tahlil asosan turizm sohasidagi innovatsiyalar va davlatning turizmni rivojlantirish bo'yicha siyosati haqida bo'ladi. Nazarov Q.X., To'raev O.O. *"Turizm iqtisodiyoti va menejmenti"*: Kitobda turizm sohasida iqtisodiy tahlil va menejment bo'yicha o'rganishlar mavjud. Turizm korxonalarini samaradorligini oshirishda marketing va menejmentning roli, shuningdek, iqtisodiy ko'rsatkichlar tahlili muhim o'rin tutadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur maqola manbaalarni tahlil qilishda analitik va sintetik usullardan foydalanilgan. Turli tadqiqotchilarning qarashlari tizimli va umumlashtirish usullari vositasida o'rganilib sohaga oid muammolar aniqlangan. Shuningdek, muallifning shaxsiy kuzatish va mantiqiy fikrlash usullari yordamida bir nechta ilmiy taklif va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Tahlil va natijalar. Xizmat ko'rsatish sohasidagi turizm va sug'urta korxonalarining samaradorligini qiyosiy tahlil qilish, ushbu ikki turdagi xizmat ko'rsatish sohalari farqli jihatlarini, ularning raqobatbardoshligini oshirish yo'llarini aniqlashda muhimdir. Quyida turizm va sug'urta korxonalarining samaradorligini tahlil qilish uchun bir nechta asosiy omillar va qiyosiy jihatlar keltiriladi

Xizmat ko'rsatish sohasida sug'urta va turizm korxonalarining qiyosiy tahlili har ikki sohaning o'ziga xos xususiyatlarini, strategiyalarini va samaradorligini aniqlashda yordam beradi. Ushbu tahlil orqali har ikki sohaning kuchli va zaif tomonlari aniqlanadi va ularni samaradorligini oshirish uchun qanday choralar ko'rish mumkinligini tushunishga imkon beradi.

Quyida ushbu ikki xizmat sohasi o'rtasida qiyosiy tahlil keltirilgan

1. Faoliyat maqsadi va xususiyatlari

Xususiyatlari	Sug'urta korxonalari	Turizm korxonalari
Asosiy maqsad	Risklarni boshqarish va xavflarni sug'urta qilish	Mijozlarga dam olish va sayohat tajribasini taqdim etish
Xizmat turi	Uzoq muddatli, xavfsizlikka asoslangan xizmatlar	Tajriba va xizmatlar ko'rsatish, ko'pincha qisqa muddatli
Mijozlar bilan aloqalar	Uzoq muddatli va ishonchli munosabatlarni o'rnatish	Mijozlar bilan bir martalik yoki qisqa muddatli aloqalar
Daromad oqimi	Uzoq muddatli sug'urta polislaridan keladigan barqaror daromad	Mavsumiy daromad va qisqa muddatli bronlashlardan keladi

2. Texnologiyalarni qo'llash va raqamlashtirish

Texnologiyalar	Sug'urta korxonalari	Turizm korxonalari
Raqamlashtirish	Sug'urta polislarini onlayn boshqarish, sun'iy intellekt va ma'lumot analitikasi	Onlayn bronlash tizimlari, mobil ilovalar va virtual turlar
Innovatsiyalar	Risklarni tahlil qilishda sun'iy intellektdan foydalanish	VR (virtual reallik) turlari, raqamli marketing
Mijozlar bilan bog'lanish	Elektron pochta, mobil ilovalar, onlayn platformalar	Ijtimoiy media, sayohat veb-saytlari va ilovalar

3. Bozor va raqobat muhiti

Bozor xususiyatlari	Sug'urta korxonalari	Turizm korxonalari
Bozor o'zgarishlariga moslashish	Bozor inqirozlari va iqtisodiy noturg'unlikka sezgir	Mavsumiy o'zgarishlar va turistik tendensiyalarga bog'liq
Raqobat kuchi	Yuqori to'siqlar va kuchli raqobat	Kichik va o'rta korxonalar o'rtasida yuqori raqobat
Globalizatsiya	Sug'urta xizmatlarining xalqaro standartlarga moslashuvi	Turizm sohasida xalqaro turistlarni jalb qilish muhim

4. Samaradorlik va daromadni oshirish strategiyalari

Strategiyalar	Sug'urta korxonalari	Turizm korxonalari
Samaradorlikni oshirish	Ma'lumotlar analitikasi va avtomatlashtirish orqali xarajatlarni kamaytirish	Innovatsion xizmatlar va yangi marshrutlar orqali mijozlarni jalb qilish
Mijozlarni jalb qilish	Personalizatsiyalangan sug'urta paketlari, sodiqlik dasturlari	Maxsus chegirmalar, paketlar va reklama kompaniyalari
Xarajatlarni optimallashtirish	Tizimlarni avtomatlashtirish va optimallashtirish	Operatsion xarajatlarni kamaytirish va mijozlarga qaratilgan xizmatlar

Sug'urta korxonalari va turizm korxonalari o'rtasida BSC tahlili yordamida samaradorlikni oshirish strategiyalarini belgilashda quyidagilar aniqlandi:

- Sug'urta korxonalari mijozlar bilan uzoq muddatli munosabatlarni rivojlantirish va raqamlashtirish orqali jarayonlarni tezlashtirishga e'tibor qaratadi.

- Turizm korxonalari esa mijozlar tajribasini yaxshilash va innovatsion xizmatlar taklif etish orqali bozorga moslashadi.

• Har ikki sohada xodimlarni rivojlantirish, innovatsiyalarni joriy qilish va mijozlar ehtiyojlariga mos xizmatlar taklif etish samaradorlikni oshirishda muhim omil hisoblanadi.

BSC tahlili korxonalariga o‘z strategiyalarini to‘g‘ri yo‘naltirishda va bozor talablariga moslashishda yordam beradi.

O‘zbekistonda sug‘urta va turizm sohalarining samaradorligi oxirgi yillarda sezilarli darajada oshmoqda, ammo hali ham rivojlanish va optimallashtirish uchun ko‘p imkoniyatlar mavjud.

Sug‘urta Sektori

2023-yilda O‘zbekistonda sug‘urta mukofotlarining umumiy hajmi 7,2 trillion so‘mni tashkil etdi, bu avvalgi yilga nisbatan 67% o‘shishni anglatadi. Ayniqsa, ixtiyoriy sug‘urta xizmatlari 93% ulush bilan yetakchilik qilmoqda. Shu bilan birga, sug‘urta polislarini soni 1,4 barobar ko‘payib, jami 8,4 milliontaga yetdi. Shartnomalar elektron shaklga o‘tkazilishi foydalanuvchilar uchun qulaylik yaratdi¹²

Biroq, sug‘urta bozorining to‘liq shakllanishi yo‘lida bir qancha muammolar mavjud. Misol uchun, aholining sug‘urta xizmatlariga bo‘lgan ishonchi hali ham past, sug‘urta kompaniyalari esa asosan Toshkent shahrida joylashgan, bu esa hududiy tenglikni ta‘minlashni qiyinlashtiradi. Aholi jon boshiga sug‘urta mukofoti bo‘yicha O‘zbekiston dunyodagi o‘rtacha darajadan (874 AQSh dollari) ancha past — atigi 15,5 AQSh dollarini tashkil etadi³⁴

Turizm Sektori

Turizm sohasiga keladigan bo‘lsak, mamlakatda turistik xizmatlar hajmi ortib borayotganiga qaramay, pandemiya davrida kelgan zararlarni to‘liq tiklash uchun hali ko‘p ishlar amalga oshirilishi kerak. 2023-yilda turizm sektori yalpi ichki mahsulotga (YIM) qo‘shgan hissasi oshdi, ammo bu sohada raqamlashtirish, marketing va xalqaro hamkorlikni kuchaytirish kabi jihatlarda yanada rivojlanish zarur.

Hozirgi vaqtda turizm xizmat ko‘rsatish sifatini oshirish, yangi turizm mahsulotlarini rivojlantirish va xorijiy sayyohlarni jalb qilish bo‘yicha hukumat qator islohotlarni amalga oshirmoqda. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar yordamida turistlar uchun qulay sharoitlar yaratish maqsadida, elektron viza tizimlari va onlayn bron qilish xizmatlari kengaytirilmoqda⁵

Umuman olganda, O‘zbekistonning sug‘urta va turizm sektorlarini samaradorligini oshirish uchun texnologiyalarni keng joriy etish, moliyaviy savodxonlikni oshirish va sifat nazorati tizimlarini kuchaytirish kerak. Bu esa iqtisodiyotning ushbu tarmoqlarida yanada barqaror o‘shishni ta‘minlashga yordam beradi.

Xulosa va takliflar. Sug‘urta korxonalari Sug‘urta korxonalari asosan uzoq muddatli, xavfsizlikka asoslangan xizmatlar bilan shug‘ullanadi. Ular uchun mijozlar bilan uzoq muddatli ishonchli aloqalar o‘rnatish muhimdir. Samaradorlikni oshirish uchun raqamli texnologiyalar va sun‘iy intellekt yordamida mijozlar profillarini tahlil qilish va personalizatsiyalangan xizmatlarni taqdim etish mumkin.

Turizm korxonalari esa mijozlarga qisqa muddatli, hissiy tajriba taqdim etadi. Samaradorlik va daromadni oshirish uchun mijozlarning ehtiyojlariga moslashuvchan xizmatlar taklif qilish, yangi marshrutlar va maxsus takliflar orqali xaridorlarni jalb qilish zarur. Raqamli marketing va onlayn bronlash tizimlari turizm korxonalariga raqobatbardoshlikni oshirishga yordam beradi.

Sug‘urta sohasi raqamlashtirish va innovatsiyalar yordamida samaradorlikni oshirishga qaratilgan bo‘lsa, turizm sohasi mijozlar tajribasini yaxshilash va moslashuvchan xizmatlar taklif qilish orqali rivojlanishga e‘tibor beradi.

¹ <https://uz.kursiv.media/uz/2024-08-13/ozbekistonda-sugurta-xizmatlari-hajmi-oshdi/>

² <https://review.uz/uz/post/xalqaro-sugurta-bozoridagi-asosiy-tendenciyalar-savdoni-rivojlantirish-suniy-intellekt-va-iqlim-ozgarishini-yumshatish-haqida>

³ <https://review.uz/uz/post/xalqaro-sugurta-bozoridagi-asosiy-tendenciyalar-savdoni-rivojlantirish-suniy-intellekt-va-iqlim-ozgarishini-yumshatish-haqida>

⁴ <https://oriens.uz/uz/journal/article/ozbekistonda-sugurta-sohasining-rivojlanish-istiqbollari/>

⁵ <https://uz.kursiv.media/uz/2024-08-13/ozbekistonda-sugurta-xizmatlari-hajmi-oshdi/>

Ikkala sohada ham raqamlashtirish va texnologiyalarni qo‘llash samaradorlikni oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Korxonalar o‘z sohalariga mos ravishda strategik qarorlar qabul qilishlari zarur, bunda bozor o‘zgarishlari va mijozlar ehtiyojlariga moslashish ustuvor ahamiyat kasb etadi.

Ushbu qiyosiy tahlil sug‘urta va turizm sohalarida samaradorlikni oshirish uchun korxonalarga o‘z strategiyalarini rivojlantirishda yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. G‘ulomov S.S., Fayziyev I., Allayorov I. *"Sug‘urta ishi"* – Sug‘urta tizimlari va ular samaradorligini oshirish bo‘yicha batafsil tahlillar.
2. Turdimov A. *"Sug‘urta va risk menejmenti"* – Sug‘urta sektorida risklarni boshqarish va samaradorlikni oshirish usullari.
3. Tursunov U. *"Sug‘urta tizimini rivojlantirishning iqtisodiy asoslari"* – O‘zbekistonda sug‘urta sektorining rivojlanishi va muammolari.
4. Qosimov O., Ismoilov Z. *"Turizm asoslari"* – Turizmni rivojlantirish va samaradorlikni oshirish yo‘nalishidagi ilmiy yondashuvlar.
5. Mamatqulov B. *"O‘zbekistonda turizmni rivojlantirish strategiyalari"* – O‘zbekistondagi turizm xizmatlari va ularning iqtisodiy samaradorligi.
6. Nazarov Q.X., To‘raev O.O. *"Turizm iqtisodiyoti va menejmenti"* – Turizmni iqtisodiy boshqarish va uning rentabelligini oshirish.
7. Karimov A. *"Xizmatlar sohasi iqtisodiyoti"* – Xizmat ko‘rsatish sohasining umumiy iqtisodiy tamoyillari.
8. Safarov B., Uzoqov A. *"O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirish"* – Turizm va boshqa xizmat ko‘rsatish sohalarini qiyosiy tahlil qilish usullari.
9. To‘raqulov Sh. *"Xizmat ko‘rsatish iqtisodiyoti"* – Xizmat ko‘rsatish korxonalarini faoliyati samaradorligini tahlil qilish.

<p>Б.Киличов</p> <p>Сравнительный анализ эффективности страховых и туристических предприятий в сфере услуг</p> <p>Аннотация: В данной статье проведен сравнительный анализ эффективности страховых и туристических предприятий сферы услуг. В ней анализируются экономическая значимость этих двух секторов, качество обслуживания, взаимодействие с клиентами, уровень использования технологий и гибкость к требованиям рынка. Также сравниваются такие показатели эффективности, как динамика доходов, показатели привлечения и удержания клиентов, уровень внедрения инноваций и эффективность систем управления. В результате представлены выводы о возможностях и перспективах развития каждой из этих сфер.</p> <p>Ключевые слова: страховые компании, туристический сектор, анализ эффективности, качество обслуживания, отношения с клиентами, инновации, применение технологий, адаптация к требованиям рынка.</p>	<p>B.Kilichov</p> <p>Comparative analysis of the efficiency of insurance and tourism enterprises in the service sector</p> <p>Abstract: This article conducts a comparative analysis of the efficiency of insurance and tourism enterprises in the service sector. It analyzes the economic significance of these two sectors, quality of service, customer relations, level of technology use and adaptability to market requirements. Also, efficiency indicators, such as revenue dynamics, customer attraction and retention indicators, level of innovation implementation and efficiency of management systems, are compared. As a result, conclusions are drawn regarding the development opportunities and prospects for each of these sectors.</p> <p>Keywords: insurance companies, tourism sector, efficiency analysis, service quality, customer relations, innovations, application of technologies, adaptability to market requirements.</p>
--	--

ISSN 2091-5187

☞ “СЕРВИС” ☞

Журнал Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти таҳририят
бўлимида нашрга тайёрланди.

20.11.2024 йилда теришга берилди. 05.12.2024 йилда босишга рухсат этилди.
Офсет босма қоғози. Қоғоз бичими 60x84_{1/8}. “Times” гарнитураси. Офсет
босма усули. Шартли босма табағи 15,76. Ҳисоб-нашриёт
табағи 13,75. Адади 100 нусха. Буюртма № 0134А/24

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтининг
матбаа бўлимида чоп этилди.
Лицензия № 025316.
Реестр № Х-119112.

Манзил: Самарқанд шаҳри, Шохрух кўчаси, 60-уй.

© Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, 2024.